

GRAHAM MOORE
La llum de la nit

Catalina Luque
Professora
de Llengua i Literatura
IES Antoni Llidó · Xàbia

Per segona vegada la novel·la que ocupa esta secció parla d'una de les grans ments responsables de la gran revolució tecnològica del món modern: **Nikola Tesla**. En esta ocasió des d'un perspectiva que oposa dues visions en principi incompatibles de la ciència. Si continueu llegint, us mostraré què vull dir...

El llibre que us propose hui no és solament una novel·la que tracta sobre el geni i la capacitat creadora, sinó sobre com, a finals del segle XIX, la ciència es convertix en una indústria que genera enormes beneficis econòmics i que necessita advocats que defensen als tribunals els interessos dels inventors. Estem al moment dels grans invents que marcaran el desenvolupament tècnic del món occidental: el telègraf, el telèfon, la llum elèctrica, el tren, els primers assajos de l'aviació... *La Llum de la Nit* ens mostra la lluita davant dels tribunals dels Estats Units entre **Thomas Alva Edison** i **George Westinghouse** per la patent de la làmpada elèctrica. Edison va ser el primer en presentar la patent, encara que basant-se en patents anteriors, i Westinghouse fabricava un model superior en qualitat i durabilitat però que vulnerava, segons l'Edison, la seua patent original. Estem parlant d'un plet integrat per centenars de demandes interposades a diferents tribunals per valor de milions de dòlars.

I com que Edison ha creat un imperi i una xarxa d'interessos difícil de contrarestar, Westinghouse no té cap altra opció que contractar **Paul Cravath**, un jove i brillant advocat, soci d'una prestigiosa firma, però que no ha tingut temps de ser corromput pel verí amb el qual Edison havia neutralitzat tots els seus enemics, els diners. I és des del punt de vista de Cravath que ens enfrontem a la matèria narrativa. Segurament l'elecció d'este punt de vista és la millor virtut de la novel·la. Cravath és aliè al món de la ciència, necessita que li expliquen què és l'electricitat i com és possible que una bombeta de vidre pugui emetre llum. És un home de lleis i procura guanyar el cas amb eines legals, enfrontant-se a un gegant que, a més a més, no sempre juga net.

L'altre encert de la novel·la és la desmitificació del món de la ciència que hi trobem. L'època del gran inventor solitari, gran sacerdot d'una religió que imposa dedicació total a una ingrata deessa, forma part del passat. Edison és un geni, però un geni que ha sabut crear una fàbrica d'invents. A l'*Edison Electric Company* hi treballen dotzenes d'enginyers. Els triomfs i els fracassos són fruit d'un treball en equip i l'espionatge industrial de sobte es converteix en un recurs natural per a garantir l'èxit de l'empresa. I Westinghouse també funciona de la mateixa manera. Tant és l'admiració que este sistema de treball provo-

ca en Cravath que ell mateix l'aplica a la seua faena i crea, per primera vegada, un equip d'avocats associats que l'ajuden a investigar i repassar tot el que cal per a la defensa del seu client.

Edison apareix en principi com un ésser sense escrúpols, obsessionat pel poder i absolutament vanitos. No dubta a recórrer a aliats de difícil reputació per tal d'aconseguir fer fora el Westinghouse de la carrera per l'electrificació domèstica dels Estats Units. El tot poderós Edison per segona vegada en la seua vida (no parle de la primera per no desvetllar informació sensible) té por de perdre. Per això, Edison maniobra per desprestigiar la millor carta que té el Westinghouse per oposar-se al seu imperi: Nikola Tesla i el corrent altern.

Nikola Tesla havia emigrat als Estats Units poc abans i havia començat treballant per a l'Edison, però l'inventor americà no va saber aprofitar el potencial que ofería un serbi boig que parlava un anglés de gramàtica impossible i que semblava dominat per la força de la seua capacitat creadora. Tesla sí respon al tòpic del científic amb el cap als núvols, que viu obsessionat per la voràgine d'idees que se li acumulen dins del cervell i que no té ni habilitats socials ni el més mínim sentit pràctic que el porte a protegir els drets sobre els diners que fan els altres amb els seus invents. Tesla serà l'arma secreta amb la qual Cravath intentarà vèncer l'Edison: si tan sols Tesla poguera crear un altre tipus de làmpada totalment diferent de la patent d'Edison, tot estaria solucionat... Però Tesla tampoc no és la resposta que Westinghouse requereix i això el convertix en la víctima de tots dos empresaris (i *hasta aquí puedo leer* que deia **Mayra Gómez Kemp** al *Un, dos, tres*).

Finalment (Mayra, ajuda'm!), serà Cravath qui trobarà la solució al conflicte en adonar-se que un problema industrial, l'arrel del qual és de caire econòmic, no vol una solució científica ni tècnica, sinó financera. Si voleu esbrinar quins implicats seran sacrificats en pro d'una solució que afavorix el capital no teniu més opcions que llegir la novel·la.

Respecte a l'estructura, cada capítol comença amb una cita d'un inventor o científic relacionada amb la generació d'idees, la investigació i la creació. Estic per dir-vos que és gairebé el millor d'una novel·la que sembla pensada per a ser portada al cine (de fet encara que **Moore** és un reconegut guionista de Hollywood algú se li ha avançat i ja s'ha rodat una pel·lícula sobre el mateix conflicte, *The Current War*) i que, encara que té un fons històric real, tracta la matèria amb certa llibertat (cosa que el propi Moore admet a la *nota de l'autor* que tanca la novel·la i que no podeu deixar de llegir). Això explica la inclusió d'una anècdota amorosa poc documentada però que dóna l'oportunitat de desenvolupar el personatge de Cravath en altres sentits i dotar-lo d'una certa versemblança (i de pas, atraure a les lectores amb l'únic personatge femení important de l'obra).

Si al cap i a la fi decidiu donar-li una oportunitat a esta novel·la penseu que si la llegiu còmodament asseguts/des al sofà de casa sota la càlida llum d'una bombeta elèctrica heu d'estar agraïts/des no a Edison, ni a Westinghouse, ni a Nikola Tesla, sinó a Paul Cravath, l'home que va trobar l'eixida a un dels conflictes legals amb més repercussió de la història de la ciència.

